

דברים כדרבונות

לעצטענס דרייט זיך דער עולם ארום צובראכן און פארשטייט נישט בכלל וואס דא גייט פאר—ווי אזוי קען א מענטש באשולדיגט ווערן אויף א שרעקליכען פאברעך וואס ער איז קלאר נישט באגאנגען בלויז ווייל א צווייטער האט אים באשולדיגט? איז דאס יושר? איז דען דאס שכל'דיג? און אז איינער פאלט יא אדורך פארוואס דארף מין לויפן צו די פאליציי? פארוואס קען אים בית דין נישט ב'קנס'ען און שטארק אנווארענען ער זאל עס מער נישט טון? איז עס דען נישט ערגער צו ראנירן א אידישע משפחה? וואס גייט דא פאר, לעבן מיר אין צארישע רוסלאנד?

איר פרעגט גוט און מיט רעכט און פאר דעם וויל איך נעמען אפאר מינוט און רעדן צו אייך אפן ווי איין ברידער צום צווייטן און אייך אביסעל פארשטיין געבן וואס דא גייט פאר. מיינע ווערטער זענען נישט געצילט צו די חיות, שרייערס, און קאפ-פארדרייערס, איך רעד צו מיינע ציוויליזירטע ערליכע אידישע ברידער און שוועסטער וואס ווילן באמת פארשטיין וואס דא גייט פאר. אויב זענט איר גרייט ווייטער צו לייענען מיט אן אפענע מח און גיין מיט די אמת בין איך זיכער אז אלע אייערע פראגעס וועלן פארענטפערט ווערן און איר וועט באקומן גאר א נייע בליק איבער דעם גאנצע ענין.

איך הייב אן מיין בריוו מיט די פולן פארשטענדיגונג אז עס איז מעגליך אז אן אומשולדיגער מענטש איז שרעקליך ב'עולה'ט געווארן מיט א בלבול. איך וויל אבער אוועק שטיין פון די פרשה פאר עטליכע מינוט און רעדן צו אייך בכלל איבער די קאנצעפט פון "טשיילד אביוס".

די ערשטע זאך דארפט איר וויסן אז "טשיילד אביוס" איז ליידער זייער א פאקטישע מציאות ביי אונזער היימישען עולם. לאמיר עס אייך נאכאמאל איבערזאגן מיט רש"י, עס איז ליידער פארהאן "אסאך" קינדער וואס ווערן צו'מזיק'ט פיזיש און גייסטיש דורך די הענט פון היימישע מענטשן—פיל מאל דורך א באקאנטען ווי א פעטער אדער א מלמד. מען רעדט דא פון כל מיני רשעות אנגעהויבן מיט דברים שבקדושה און געענדיגט מיט טאטעס וואס שפארן איין קינדער אין די קלאזעטס. די זאכן זענען פאקטישע קעיסעס וואס עסקנים וועלן אייך מעיד זיין שטילערהייט אז עס איז ליידער מעשה בכל יום ביי אונזער היימישען ציבור דורך אידן וואס אין ביהמ"ד זענען זיי איידעלע אדער געשמאקע אידן. יעצט לאמיר אייך אביסעל מסביר זיין וואס "אביוס" טוט צו א קינד.

ווען א קינד ליידט חלילה אויף א ביטערע מחלה אדער ווערט אראפגעקלאפט דורך א קאר און איז אין שפיטאל פאר אפאר וואכן, אפילו נאך דעם וואס די קינד ווערט אויסגעהיילט פיזיש איז דא נאך גייסטישע פארבלעמן וואס קען זיך מאכן. יעדער פארשטייט אז ווי ערנסטער און לענגער די טראומע איז אלץ גרעסער קען זיין די גייסטישע פראבלעמען. למשל ווען א יונגעל פארלירט א מאמע איז דא א גרעסערע

שאנס אז ער וועט ווערן א מחוצף צו זיין מלמד און אוועקפאלן פון זיינע לימודים ווי זיין חבר וואס לעבט א גוטן טאג. און ווען א מיידעל וואקסט אויף אין א שטוב ווי די עלטערן רייסן זיך ביי די קעפ און די מאמע וויינט יעדן טאג הייסע טרערן און זאגט אז זי קען שוין נישט אויסהאלטן די צרות, איז קלאר אז די מיידעל וועט אדער בארירט ווערן אדער ווערן ברוגז מיט די גאנצע וועלט (אריינגערעכנט ג-ט). מען זאל נישט געפראובט ווערן אבער דאכט זיך אז יעדער פארשטייט דאס אלץ א פשוטע זאך. קוקט ארום אייך, די פאקט ווייזט אז קינדער פון פראבלעמאטישע שטיבער האבן א גרעסערע שאנס אוועקצופאלן.

איך קען א אינגערמאן א יודע ספר וואס הייסט זייער אן איידעלער איד אבער אינדערהיים פלעג ער שלאגן די ווייב און איר נישט געלאזט רעדן צו אירע געשוויסטער. איך קען א צווייטער איד וואס אין גאס הייסט ער זייער א געשמאקע פרייליכע איד און אינדערהיים פלעג ער איינשפארן די ווייב אין צימער און פלעג איר ריפן מאוס'ע נעמען פארענט פון די קינדער. איך קען א זיידע וואס ווען זיינע יתומים אייניקלעך זענען געקומען וואוינען צו אים האט ער זיי ארויסגעזארקעט פון זיין הויז. און דער זיידע פירט א בית המדרש! וואס קען מען ערווארטן פון אזעלכע קינדער?

יעצט שטעלט אייך פאר אז אזא קינד קומט אריין אין די הענט פון א געלונגענע מלמד אדער אן איבערגעגעבענע פעטער, זיי האבן די כח צו ראטעוועט דאס קינד. רוב מאל וויל די קינד פשוט הערן פון איינעם אז ווען עס איז דא א איד וואס פירט זיך שלא על פי תורה פארטרעהט ער נאך נישט אידישקייט. דאס קינד וויל הערן אז ג-ט כביכול וויינט מיט מיט זיין פיין. גאר אסאך צובארעכענע נשמות זענען געראטעוועט געווארן פון בלויז איין גוט ווארט. וואס טוט זיך אבער אזא אינגל וואס האט נישט קיין איבערגעגעבענעם מלמד וואס פארשטייט זיין מצב? וואס טוט אזא מיידעל אויב אלע ארום אים טייטלן אויף אז זי איז א מחוצפת? וואס טוט אזא בחור'ל אויב זיין טאטע איז א מזרח-וואנט איד וואס באקומט כבוד מלכים אין שול? איך גלייב אז עס איז גרינג צו פארשטיין אז דאס קינד שפירט זיך גענצליך אויסגעשפיגן פון סוסייעטי. עס איז גרינג צו דערהערן פארוואס אזא קינד זאל זיך נישט שפירן באקוועם מיט אזא לעבן.

ריכטיג, צווישן אינז דרייען זיך ליידער אסאך בחורים און מיידלעך וואס זענען "ברוגז" מיט אידישקייט וואס קומן יא פון נארמאלע פייע גוטע געשמאקע שטובער, און איך בין נישט דא זיי צו פארטיידיגן. פארשטייטס אבער טייערע ברידער און שוועסטער אז פיל פון זיי זענען נעבעך לעבעדיגע יתומים. א חלק פון זיי זענען אדורך שבעה מדורי גיהנום און מיר ווייסן נישט ווי מיר וואלטן אויסגעקוקט איז זייער מצב. ריכטיג, עס מאכט זיך אמאל אז א קינד האט א סיעתא דשמיא און ער פארשטייט אז דער באשעפער איז א א-ל רחום וחנון וואס וויינט מיט מיט אים און שפירט זיין צער, אבער ווי אפט מאכט זיך אזא סיעתא דשמיא?

יעצט שטעלט אייך פאר אויב די קינד מאכט מיט עפעס מער פערזענליך—ער ווערט געטשעפעט בעניני צניעות. עס כאפט א פחד ווען מען פראבירט אריינצוגיין אין די מח פון אזא אנגעפאלענע קינד. ער איז צומישט. ער איז צוטומלט. וואס גייט דא פאר? דער וואס טשעפעט אים איז דאך אן ערליכע איד, מן הסתם מעג מען עס טון, אבער פארוואס האט מיין רבי געזאגט אז מען טאר נישט? און צו די זייט געט אים די איד א מתנת שכרו בצידו, אפאר דאלער אדער א נאש (און צומאל נאך א ספר) און אין צוגאב צו דעם ווארענט ער אים אן מיט'ן לעבן אחת דתו אויב רעדט ער איין ווארט, און די רעזולטאט איז א צומישט יונגעל וואס קען שוין נישט לערנען—עסן—שלאפן—שפילן געהעריג.

אויב העלפט דער באשעפער (זכות אבות, תפלות, סיעתא דשמיא, חינוך שיעורים) און דער קינד האט קלוגע עלטערן אדער א מלמד מיט א געניט אויג דאן קען מען דאס כאפן גאנץ פרייציטיג און דערגיין וואס דא גייט פאר און מען שיקט די קינד פאר ריכטיגע פראפעשענעל הילף דאן איז דא א שאנס צו ראטעווען די קינד. ווי איז אבער אויב די רשעות גייט פאהר צוויי—דריי יאהר? דאן איז שוין גאר א צווייט געשעפט, דער קינד פאלט אריין אין א יאוש אז קיינער וועט אים שוין נישט גלייבן, און אויב יא וועט מען אים פאהרהאלטן פארוואס ער האט עס באהאלטן ביז יעצט. און די ערגסטע פון אלעס איז ווען דאס קינד הייבט זיך אן צוצוכאפן דערצו און האט עס ליב. דאן ווערט ער שוין אזוי משוגע און הייבט זיך אליין אן פיינט צו האבן. ער קוקט זיך אן ווי די גרעסטע היפאקריט און שגץ. און איינמאל די קינד האט דאס ליב דעלמאס קען דער פעטער—שכן—מלמד טון זיין רשעות אן קיין גרעניצן. דאן קען ער סטראשען דאס קינד אז ער וועט אויפהערן און די קינד בעט אים פאר נאך! אזא קינד איז גאראנטירט בארירט צו ווערן. אזא מיידעל קען זיך שפעטער נעמן דאס לעבן. אזא בחור'ל קען שפעטער פיינט האבן די צורה פון א איד. אזא מיידעל קען באקומען מיט די נערוון און זיך וואלגערן פון איין טעראפיסט צום צווייטן ווייל זי איז נישט גרייט חתונה צו האבן. זי איז נישט גרייט צו געטרויען נאך א מאן. אזא בחור'ל קען שפעטער חתונה האבן און אינמיטן שבע ברכות זעהט מען שוין אז ס'איז צרות. א צווייטע בחור'ל קען יא אויפשטעלן א שטוב און הערשט צעהן יאהר שפעטער כאפט ער אן אטאקע און גייט אריין אין א דעפרעשן. מען לויפט צו דאקטוירים און קיינער דערגייט נישט וואס מיט דעם אינגערמאן איז געשען ביז פסיכעלאגן דערגייען אז ער לעבט שוין צען יאהר מיט אן אפענע "גייסטישע" וואונד.

רבותי! מען היילט זיך נישט פון דעם מיט א בענד—עיד. מען היילט זיך נישט פון דעם מיט'ן חתונה האבן און זיך "סעטלען". מען קען זיך קיינמאל נישט גענצליך היילן פון דעם. איינער וואס זאגט אייך אנדערשט ווי דעם האט אין זיין לעבן נישט געהאנדעלט מיט די נשמות. עס איז פשוט אז מען קען זיך קיינמאל נישט גענצליך היילן פון דעם. וואס מען קען יא מיט סיעתא דשמיא און פיל פראפעשענעל הילף איז זיך לערנען צו לעבן מיט דעם. דאס פארלאנגט זיך אבער יארן (אפט מאל איבער 10 יאהר) פון טערעפי און אפט מאל יאהרן פון מעדיקעישן.

נאיווע מענטשן פרעגן פארוואס א קינד וואס ווערט געטשעפעט זאגט נישט אויס פאר א טאטע? אדער פארוואס א פרוי וואס מאכט אזויפיל מיט פון אן אביוסיוו מאן זאגט גארנישט פאר איר שוועסטער? פארוואס א קינד וואס מאכט אזויפיל מיט אינדערהיים זאגט גארנישט פאר א מלמד? עס איז פארהאן עטליכע פשוטע תירוצים אויף דעם און די פלאץ איז נישט דא אריינצוגיין אין די פסיכעלאגיע פון דעם אבער אפאר סיבות אויפ'ן שפיץ גאפל וועל איך יא אויסשמועסן:

1. איינער וואס איז אין אזא מצב שעמט זיך זייער און וויל נישט אז מען זאל געוואר ווערן. אזא פרוי וויל נישט אז די גאס זאל וויסן אז דאס איז א "דיספאנקשענעל" שטוב, און אזוי אויך וויל נישט א קינד מאכן קיין טומל.
2. פונקט ווי א טאטע איז נישט באקוועם צו שמועסן מיט זיין קינד בעניני צניעות שעמט זיך די קינד פילפאכיג מער צו רעדן מיטן טאטען דערוועגן. ספעציעל ווען מער רעדט לאחר המעשה.
3. מען באשולדיגט זיך אליין. מען גלייבט באמונה שלימה אז מען האט אליינס פארדינט די אלע צרות ווייל מען איז שלעכט אדער נישט ערליך.
4. מען איז נישט זיכער אז מען וועט אים גלייבן! קיינער וויל נישט קומען אויסזאגן דעם טאטען אדער מנהל און דערנאך ווערן אנגערופן א ליגנער.
5. מען האט מורא פאר נקמה! נישט אלעמאל שטעלט זיך אויס אז דער פעטער אדער עסקן קען העלפן און דערנאך איז אן-און-ווי פאר דער וואס האט דערציילט.
6. ווי שטארק מען איז אנגעווייטוגט אויפ'ן טאטע-מאן-פעטער-מלמד וויל מען נישט ער זאל זיצן אין תפיסה אדער זיין אין צרות וועגן מיר.
7. דער קינד אדער פרוי פיהלט א נאענטשאפט צום אכזר און וויל אים נאר שיצן! אפט מאל ווען א קינד ווערט געקידנעפט וועט די קינד נישט אויסזאגן פאר קיינעם אפילו ווען ער שפאצירט אליין לעבן א פאליס. דאס הייסט סטאקהאלם סינדראם און איז א פאקט. רבות! יעצט פארשטייט איר שוין פארוואס פון יעדע 100 פארברעכן בעניני צניעות אין די גוי'שע וועלט ווערן נאר 46 אריינגעגעבן צו די פאליציי? יעצט פארשטייט איר שוין פארוואס ביים היימישען עולם איז דער נומער קרוב צו 100%? יעצט פארשטייט איר שוין פארוואס אזוי פיל אויסווארפן דרייען זיך פראנק און פריי און דער "סוד" בלייבט באגראבן?
- יעצט שטעלט אייך פאר אז דער קינד וואס האט אזויפיל מיטגעמאכט און פראבירט זיך צו שטעלן אויף די פיס און מען שפענדעוועט צענדליגע טויזענעטער דאלארן אויף טערעפי און אין די זעלבע צייט דרייט זיך דער פעטער-מלמד-שכן פראנק און פריי און באקומט כבוד מלכים, זעהט איר א פראבלעם דא? איך וועל אייך מסביר זיין די ריכטיגע פארבלעם. די ריכטיגע פארבלעם איז אז א חלק פון די היילונג פון דעם קינד איז געוואנדן

אין דעם ווען ער פארלירט זיין שרעק פאר דעם אויסווארף. און ווילאנג דער אויסווארף איז דער שיינער איד וואס די קהילה שטייט אונטער אים איז דאס א צוריק האלט פון איבערקומען די טראומע. א יעדע מאל מען זעט דעם פארשוין בקומה זקופה כאפט מען א פחד און שרעק און מען פאלט אריין אין דעפרעסן. בלויז א בייזע בליק פון דעם פארשוין איז גענוג צו מאכן די אומשולדיגע נשמה'לע זאל צורניען פאר שרעק און ענקזיעטי. און על פי רוב כאפן די אויסווארפן גענוי וואס צו זאגן אדער טון וואס וועט אריינכאפן די געטראפענע אין אן אייביגע נעץ. און עס נעמט געוועליך יאהרן ביז זיי שפירן זיך גענוג פעסט צו קענען אריין קוקן אין פנים פון אויסווארף און טייטלן אויף אים מיט די פינגער און זאגן "נא-מאר! די וועסט מיך מער נישט קאנטרעלירן!"

די פראבלעם איז אז געוועליך ווען מען האלט שוין דא האט די אומשולדיגע מיידעל אדער בחור'ל שוין א נייע לעבן און אפאר מאל א שטוב מיט קינדער און זיי זענען ווייניג אינטרעסירט יעצט צו עפענען א פרישע דראמאטישע געשיכטע און לויפן צום רבי'ן אדער צו די פאליציי און זאגן אז פלוני בן פלוני איז א שגן. מען וויל עס נישט טון ווייל אין צוגאב צו די פריער-דערמאנטע סיבות איז פארהאן נאך סיבות צו נעמען אין באטראכט שפעטער אין לעבן. פון יעדע 100 פארברעכן בעניני צניעות אין די גוי'שע וועלט וועלן נאר אין 12 קעיסעס די פאליציי מאכן אן ארעסט און נאר 9 וועלן גיין צום געריכט און נאר 5 וועלן ווערן געפינען שולדיג מיט "עפעס", און בלויז 3 פון די 100 וועלן זיצן פאר דעם פארברעך. ממילא האבן זיי מורא אז . . .

1. די פאליציי אדער עסקנים וועלן איר נישט גלייבן!
2. אויב יא איז נישט זיכער אז די דיסטריקט אטורני-פראסעקיוטער וועט האלטן אז די געטראפענע איז געניג שטארק זיך צו קענען קעגן שטעלן איר אטאקירער אין געריכט און ממילא וועלן זיי נישט וועלן נעמן די קעיס אויף צו פארלירן.
3. דער מלמד-עסקן-פעטער וועלן ווייטער בלייבן אויף זייער אמת ווייל חלילה מען זאל צוברעכן א אידישע שטוב.
4. סימפאטיזירער פונ'ם שרץ וועלן אפט מאל אטאקירן די געטראפענע און אפשר וועט מען נאך ארויס טראסקענען זייער קרובים פון מוסד.
5. אויב האבן זיי שוין אייגענע קינדער וויל מען נישט אז די קינדער זאלן מיטהאלטן די טראומע אדער וויל מען בכלל נישט אז די קינדער זאלן וויסן פון דעם.
6. מען וויל פשוט פארגעסן פון די גאנצע עפיזאד און בויען א נייע לעבן. און לכבוד די אלע סיבות, טייערע אידן, וואקן ארום צווישן אונז שלענג און עקדיסן און פארפוילן אונזער הייליגע מוסדות. זיי שחט'ן נשמות און באסמאקעווען זיך מיט טרינקען אידיש בלוט.

קיינער זאגט נישט אז די קעים אדער יענע קעים איז אמת צו נישט. דער באשעפער איז דער איינציגסטער וואס איז א יודע מחשבות און ווייסט צו נבלה נעשתה בישראל צו דאס איז בלויז א טיסה-אסלר בלוט בלבול. אבער וואס איז זיכער א נאיווקייט איז צו זאגן "וועם וועסטו גלייבן דעם אנגעזעהנעם איד צו די פרעכע בחור-מיידעל?" דאס איז אזא "אמערדאצישקייט" און קינדערישקייט וואס טאטעס וואס האבן ליידער פארלוירן קינדער צוליב אזעלכע אויסווארפן שטייען אין די זייט און רייסן שטיקער פון זיך ווי אזוי דער עולם גולם קען זיין אזוי קליין-קעפיג און נאיוו. די עלטערן האלטן זיך איין מיט קייטן זיך נישט אויפצושטעלן אויפן בימה און שרייען עד כלות הנפש. זיי זענען מסכים אז א יעדע "אפשר" רשע זאל האבן א רעכט זיך צו פארטיידיגן אבער טעראר פאר די "אפשר" באטראפענע? זיי קענען עס נישט צוקוקן. זיי קענען עס נישט אויסהאלטן ווי אפאר שמענדריק אינגעלייט וואס האבן אין זייער לעבן נישט געהאט מער ווי א ציין-ווייטאג זענען פארנומן שיסן פסקים און אויסרופן נעמן ווי "יוסף" און "אשת פוטיפר", ס'איז לעבעדיג! די קאווע שטיבלעך פאהרן אויף רעדער און יעדע סמארקאטש געט זיך די לייסענס צו האבן אן עקספערט אפיניען בדיני נפשות ממש.

איך האב נייעס פאר אייך, יעדע יאר זענען דא אפאר פון די שוויצערס וואס ווערן שטיל. איר ווייסט פארוואס? ווייל יעדע יאר זענען דא נאך וואס ווערן אויפגעקלערט. זיי ווערן אויפגעקלערט די ביטערע וועג. ווען זיי קוקן אן זייער זון אדער טאכטער, ווערט זייער וועלט איינגעפאלן.

יעצט לאמיר פראבירן צו ענטפערן עטליכע "באמבע" קשיות וואס דער עולם האט ארום געווארפן דורכאויס די לעצטיגע פרשה:

1. ווי אזוי קען מען באשולדיגן איינעם אן קיין שפור פון "עווידענס"?
רוב שטעט לאזן נישט מען זאל ניצן אלץ עווידענס א פאליגראף (ליי דיטעקטער) טעסט ווייל זיי האלטן אז עס איז דאך דא א קליין פראצענט פון אומשילדיגע מענטשן וואס קענען אדורכפאלן די טעסט. דאס מיינט אז מען נעמט זייער ערענסט די טעמע פון באשילד און באווייז. נו, אויב אזוי ווי אזוי קען מען זיך פארלאזן בלויז אויף איינעם ווערטער? איר מיזט פארשטיין די פאלגאנדע: 1. ווי פריער דערמאנט, א פראסקיוטער מיז נישט נעמן א קעים בלויז ווייל איינער האט באשולדיגט א צווייטן. ווען א פראסקיוטער איז שוין גרייט צו גיין אין געריכט איז כמעט ווי הינדרעט פראצענט אז די מעשה איז אמת, און גלייבט מיר א פראסקיוטער האט די בעסטע מיטלען אויף אינוועסטיגעישענס. רוב מאל וואס א דעפענס געווינט איז עס וועגן א טעקניקעליטי אין געזעץ, נישט ווייל די מעשה איז נישט אמת. 2. עס איז זייער זייער שווער צו קענען אויפבאקן א זאפטגיגע מעשה מיט הינדערטע איינצעלהייטן און עס דערציילן איינמאל און נאכאמאל און נאכאמאל און נאכאמאל פאר אינוועסטיגעטערס און נישט געכאפט ווערן ביי קליינע

ליגענטל. און עס איז אוודאי כמעט אומדערהערט אז איינער זאל קענען אדורכגיין א קרייץ-פארהער אין געריכט וואס דויערט אפאר טאג און און נישט געכאפט ווערן ביי קליינע ליגענטל. 3. נישט צופיל מענטשן (איבערהויפט אידן—נישט קיין חילוק ווי פרום) זענען אינטרעסירט צו באקומן עטענטשן אויף אזא נידערטרעכטיגע וועג. געווענליך ווען איינער איז גרייט זיך צו לאזן אזוי פארשמירט ווערן איז "עפעס" פארגעגאנגען.

2. אויב עס איז אמת פארוואס האט עס גענומען דריי יאר ביז זי האט אים באשולדיגט? דער אמת איז איך שטיי און שטוין (נאכאמאל, אויב עס איז אמת) ווי אזוי איינע אין איר יונגע עלטער האט געהאט די דרייסקייט און שטארקייט ארויסצוקומן אזוי "פרי". דריי יאהר הייסט שפעט? ניטאמאל הייסט 10 יאהר שפעט! פארוואס מיינט איר פיל שטעט האבן אינגאנצן אלימענירט די "סטעטשוט אוו לימיטעישן" ביי אזעלכע פעלער?

3. פארוואס האבן אנדערע אים נישט באשולדיגט?

ראשית דבר רוב מערדערערס האבן נאר גע'הרג'ט איינעם נישט 15, דאס מאכט זיי נישט אויס מערדער. צוויטענס, דער דיסטריקט אטורני ווייסט פון כאטש נאך איין פאל אבער די מידעל איז נישט גרייט צו שטיין אין געריכט (צו ווייל זי איז נישט געניג שטארק, צו ווייל די עלטערן האבן איר געווארענט, צו ווייל די מוסד האט זיי געסטראשעט), און אזוי אויך איז דא נאך עטליכע פרויען וואס רעדן יעצט מיט עסקנים און זענען נישט געגאנגען צו די פאליציי, יעצט איז מיינ רייע אייך צו פרעגן דריי פראגעס:

1. קיין יודע מחשבות בין איך נישט אבער העלפט מיר ארויס דא אביסעל. די פאקט איז אז מען רעדט דא פון צוויי מאל א וואך פאר דריי יאהר וואס די צוויי האבן פארברענגט צוזאמען ביי א "סעשען", דאס קומט אויס צו 300 סעשענס. לאמיר אפילו אראפ נעמן 100 פאר ימים טובים און אפשר קעמפ, האלט מען ביי 200 סעשענס. יעצט במה נפשך, רעדט מען דא פון א מידעל וואס מען האט געקענט ארבעטן אויף איר אידישקייט פראבלעמן דאן צו וואס באדארף מען 200 סעשענס צו ראטעווען איר נשמה? דאגעגן אויב האט מען נישט געקענט מאכן קיין פארשריט מיט איר, נו פארוואס דארף מיינ טאכטער זיין געצווינגן צו זיצן מיט איר אין איין קלאס פאר דריי יאהר? שיק איר צו עפעס א סעמינערי ערגעצווי און זאל זי דארט זעהן איינער וואס וועט איר העלפן מיט אירע "אישוס". מוז זי בלייבן א פארדארבענע סאטמערע וויליאמסבורגע מידעל ווי איידער א פשוטע אידישע מידעל אין פלעטבוש וואס ארבעט אויף איר אידישקייט? וואס איז די חשבון פון 3 יאהר וויליאמסבורגע טערעפי? צו בין איך משוגע?

2. לו-יצויר אז עפעס א "מהלך" האט ער יא געהאט מיט 3 יאהר טערעפי, דאן לאזט מיר אייך עפעס אריין רוימען אין אויער: איך קען אסאך רבנים, צדיקים, גאונים וירא שמים און אסאך עמך אידן. איך קען אסאך טערעפיסטס, פסיכעלאגן, און דאקטוירים. איך קען אייך זאגן קלאר בפה מלא אז קיין איינער פון זיי וואלטן נישט עומד בנסיון געווען

ווען זיי זיצן מיט א יפת תואר צוויי מאל א וואך פאר דריי יאר. עס איז קיין מציאות שבעולם (חוץ אפשר אויב עס איז דא סערוועילענס קאמערעס). דער וואס וויל זיך אויף דעם טענה'ן איז א שקרן און האט קיין שייכות נישט מיט יראת שמים. אדרבא, איר פארשטייט אנדערשט?

3. דער גרויסער שאלה איז צו "ער" איז אליין שולדיג צו זענען שולדיג די אלע וואס האבן זיכער געמאכט אז ער האט פת בסלו ווען קיין ראקעט-סייענטיסט דארף מען נישט זיין אז "עפעס" האט דא נישט געשמעקט גוט. ווער האט ערלויבט אז אזא סיסטעם זאל קענען ווערן איינגעפירט? וויפיל מענטשן האבן געדארפט פארמאכן די אויגן כדי דאס זאל קענען פאהרגיין אזוי לאנג?

צום שלום וויל איך זאגן צו מיינע ברידער און שוועסטער (צו איר זענט מסכים מיט מיינע ווערטער 100 פראצענט צו נאר 30 פראצענט) אז איך האף אז איר וועט דערהערן מיט א קלארקייט אז אויב אין די גוי'שע וועלט ווערט 54% פון צניעות פארברעכן נישט איינגעגעבן צו די פאליציי, קענט איר זיכער זיין אז ביי ארטאדאקסישע אידן איז די נומער פיל העכער און ביי אונז חסידישע אידן איז די נומער קרוב צו 100%. דאס מיינט אז ארום אייך דרייען זיך נשמה-פרעסערס מיט א שמייכל, אזוי אויך דרייען זיך ארום אייך אויסגעלאשענע נשמות וואס לעכצן פאר אביסעל פארשטענדעניש און איינזעהעניש. מיר זענען רחמנים בני רחמנים, לאמיר זיך פרעגן צו ידינו לא שפכו את הדם הזה ווען מיר זענען גרייט צו שרייען "זיכער זכאי" פאר אן אפשר רשע און מיר זענען ניטאמאל גרייט צו זאגן "אפשר זכאי" פאר די אפשר באטראפענע. לאמיר זיך פרעגן צו ידינו לא שפכו את הדם הזה ווייל מיר רעדן זיך איין אז מיר זענען מבינים דארט ווי מיר באלאנגען בכלל נישט? לאמיר זיך פרעגן צו ידינו לא שפכו את הדם הזה ווען מיר פארמאכן די אויגן ווען מיר ווייסן אז איינעמס בלוט גיסט ווי וואסער?

לאמיר זיך נישט האלטן אזוי אין גרויסן אז מיר ווייסן אלץ אויף דער וועלט ווען איך זאג אייך אז מיט דעם בריוו האב איך אייך בלויז געעפנט א קליין פענסטערל איבער וואס עס גייט פאר. זאגט א תפלה צו ג-ט און געטט אכטונג אויף אייער קינדער און הערט אויף צו פראווען מבינות ווי איר באלאנגט נישט. לאזט עס איבער פאר די "עכטע" טעריפיסטן און פאר די אומפארטייאישע עסקנים וואס זענען עוסק בצרכי ציבור באמונה און מיט א צובראכן הארץ.